

Danuta Ciesielska (IHN PAN)

Setna rocznica habilitacji Franciszka Leji

Abstrakt

Podręczniki Franciszka Leji przez wiele lat były najbardziej rozpoznawalnymi książkami używanymi przez nauczycieli akademickich i studentów, a znane były także nauczycielom i uczniom szkół średnich. Należy pamiętać, że Leja był przede wszystkim uczonym, matematykiem i profesorem. Ukończył Uniwersytet Lwowski, później związany był z Uniwersytetem Jagiellońskim, Politechniką Warszawską, Uniwersytetem Warszawskim, a po II wojnie światowej z Państwowym Instytutem Matematycznym przekształconym następnie w Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk. Leja najsilniej związany był z UJ i krakowskim środowiskiem matematycznym. Kolejne stopnie naukowe zdobywał na Uniwersytecie Jagiellońskim: doktorat jeszcze w czasach austriackich w 1916 r., habilitację już w wolnej Polsce. Postępowanie habilitacyjne toczyło się od czerwca 1923 r. – kiedy Leja złożył stosowne dokumenty, do kwietnia 1924 r. – kiedy minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził grudniową decyzję Rady Wydziału. Kolokwium oraz wykład habilitacyjny odbyły się w listopadzie 1923 r. i w listopadzie tego roku mija dokładnie sto lat od tych wydarzeń. Nawiązując do wykładu (4 kwietnia 2022) i artykułu Lecha Maligrandy o setnej rocznicy habilitacji Stefana Banacha postanowiłam opowiedzieć o przebiegu postępowania habilitacyjnego Leji. W wystąpieniu skupię się nie tylko na tym wydarzeniu, ale także nakreślę bardzo ciekawą i trudną drogę Leji do katedry na Politechnice Warszawskiej. W trakcie odczytu przedstawię kopie oryginalnych dokumentów, korespondencji związanej ze staraniami o kolejne posady, zaświadczeń i sprawozdań oraz kilka ciekawych zdjęć.

W styczniu 2025 roku będziemy obchodzić 140 rocznicę urodzin Franciszka Leji. Mam nadzieję, że ten odczyt będzie początkiem wielu jubileuszowych wydarzeń.